

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 19 stycznia 2017 r.

Poz. 493

UCHWAŁA NR 2/I/2017 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KATOWICACH

z dnia 3 stycznia 2017 r.

w sprawie uchwały Nr XXI/210/2016 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) - **Kolegium** Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a ł a**, co następuje:

§ 1. Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XXI/210/2016 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania z powodu istotnego naruszenia prawa polegającego na:

- na nieuprawnionym ograniczeniu kręgu osób uprawnionych z mocy ustawy do ubiegania się o dotację, czym naruszono art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.);
- zamieszczeniu bez upoważnienia zapisu dot. oświadczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych wyjaśnień czym naruszono art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.);
- nieuprawnionym zamieszczeniu we wniosku o udzielenie dotacji wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych czym naruszono art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.) w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 922).

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXI/210/2016 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 5 grudnia 2016 roku. W dniu 22 grudnia 2016 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 374/XXXI/2016 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały, o terminie którego powiadomiono organy Gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych.

Kolegium Izby prowadząc postępowanie nadzorcze, ustaliło, co następuje:

Uchwałą Nr XXI/210/2016 z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania Rada Miejska w Siewierzu przyjęła regulaminy udzielania dotacji zawarte w załącznikach do uchwały.

- Załącznik Nr 1 do ww. uchwały zawiera Regulamin udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy osobom fizycznym, które wykonały zadania modernizacyjne lub inwestycyjne służące ochronie środowiska w zakresie ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Siewierz.
- Załącznik Nr 2 do ww. uchwały zawiera Regulamin udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy osobom fizycznym, które wykonały zadania likwidacji pokryć dachowych i/lub elewacji zawierających azbest z budynków na terenie Gminy Siewierz.
- Załącznik Nr 3 do ww. uchwały zawiera Regulamin udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy osobom fizycznym, które wykonały zadanie inwestycyjne służące ochronie środowiska polegające na wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Siewierz.

W punkcie 1 ppkt 1 i 2 wyżej wymienionych regulaminów, Rada Miejska w Siewierzu uchwaliła m.in., w ppkt 1 że: „są mieszkańcami Gminy Siewierz zameldowanymi na terenie Gminy Siewierz na pobyt stały i zamieszkują na jej terenie, co wynika z rocznego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (PIT) złożonego w Urzędzie Skarbowym za ostatni rok podatkowy lub formularza ZAP-3 aktualizującego miejsce zamieszkania”, bądź w ppkt 2: „nie są mieszkańcami zameldowanymi na terenie Gminy Siewierz na pobyt stały, ale zamieszkują na jej terenie, co wynika z rocznego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (PIT) złożonego w Urzędzie Skarbowym za ostatni rok podatkowy lub z formularza ZAP-3 aktualizującego miejsce zamieszkania...”.

Ponadto w załączniku Nr 1 pkt 15 ppkt 9, w załączniku Nr 2 pkt 8 ppkt 8 oraz w załączniku Nr 3 pkt 8 ppkt 10 Rada Miejska uchwaliła wymóg złożenia oświadczenia przez inwestora, że spełnia jeden z następujących warunków:

- „- jest mieszkańcem Gminy Siewierz zameldowanym na jej terenie na pobyt stały i wykazał fakt zamieszkania na terenie Gminy Siewierz, w rocznym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (PIT) złożonym w Urzędzie Skarbowym za ostatni rok podatkowy lub formularzu ZAP-3 aktualizującym miejsce zamieszkania, bądź
- nie jest mieszkańcem zameldowanym na terenie Gminy Siewierz na pobyt stały, ale wykazał fakt zamieszkiwania na jej terenie w rocznym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (PIT) złożonym w Urzędzie Skarbowym za ostatni rok podatkowy lub w formularzu ZAP-3 aktualizującym miejsce zamieszkania”.

Zdaniem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wymienione zapisy w sposób **istotny** naruszają obowiązujące normy prawne. Krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji celowej określony został w art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, z którego wynika, że dotacje celowe mogą być udzielone:

- 1) podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, a w szczególności osobom fizycznym, osobom prawnym, wspólnotom mieszkaniowym, przedsiębiorcom oraz
- 2) jednostkom sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Rada Miejska w Siewierzu badaną uchwałą ograniczyła krąg osób uprawnionych z mocy ustawy do ubiegania się o dotację, gdyż wyeliminowała możliwość ubiegania się o nią osoby fizyczne, które nie wykażą faktu zamieszkiwania na terenie Gminy Siewierz w rocznym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu PIT lub w formularzu ZAP-3 aktualizującym miejsce zamieszkania. Zawężenie przez Radę Miejską kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji wykracza poza uprawnienia ustawowe do stanowienia w zakresie dotacji na dofinansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska. W ocenie Kolegium, przepis art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska stanowi, że zasady udzielania dotacji celowej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały. Przepis ten nie może natomiast stanowić podstawy prawnej do ograniczenia przez Radę Gminy kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o przyznanie dotacji celowej. Uchwała Rady Miejskiej, zdaniem Kolegium, może obejmować kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania, czyli przedmiot dotacji i tryb jej udzielania.

Podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku o sygn. akt ISA/Kr 1656/14 stwierdzając, że: „Z art. 403 ust. 5 wynika kompetencja organu stanowiącego do określenia zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa wust.4obejmujących w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy w drodze uchwały. Z przywołanego przepisu wynika zatem, że to uchwała rady gminy (powiatu) określa zasady udzielania dotacji. Ustawodawca wskazał jednocześnie, że mają one obejmować w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania, czyli przedmiot dotacji i tryb ich udzielania”.

Ponadto Rada Miejska w załącznikach Nr 1a, 2a, 3a do Regulaminów stanowiących załącznik do badanej uchwały ustaliła wzory wniosków o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymienionych zadań. W tych wzorach wniosków Rada Miejska postanowiła o zamieszczeniu sformułowania „*Oświadczam, uprzedzona/y* o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych wyjaśnień, że:...*”.

W ocenie Kolegium zamieszczenie we wniosku o udzielenie dotacji zapisu dotyczącego oświadczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych wyjaśnień w istotny sposób wykracza poza delegację art. 403 ust 5 Prawo ochrony środowiska.

Zdaniem Kolegium wymóg złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej nie znajduje oparcia w podstawie prawnej podjętej uchwały. Żaden ze wskazanych w niej przepisów - w szczególności przywołany wyżej art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podmiot składający wniosek o udzielenie dotacji na zadania z zakresu ochrony środowiska obowiązku podania danych pod groźbą odpowiedzialności karnej.

Jeżeli bowiem ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Tymczasem przepisy Prawo Ochrony Środowiska nie przewidują takie możliwości.

Ponadto Rada Miejska w załącznikach nr 1a pkt 5, załączniku nr 2a pkt6oraz w załączniku nr 3a pkt 6 postanowiła o zamieszczeniu zapisu: „*Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb Urzędu Miasta i Gminy Siewierz*”.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych przepisy w niej zawarte stosuje się do przetwarzania danych osobowych w kartotekach, skorowidzach, księgach, wykazach i innych zbiorach ewidencyjnych. Natomiast pod pojęciem przetwarzania danych osobowych, zgodnie z treścią art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

W ocenie Kolegium złożony przez beneficjenta dotacji wniosek nie upoważnia organu gminy do tworzenia zbiorów ewidencyjnych i przetwarzania danych osobowych. Przepis art. 23 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy wymienia przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych. Powyższy przepis wskazuje zgodę – jako jedną z przesłanek zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych. Zgoda jest jednak jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem legalizującym przetwarzanie danych. Nie jest zatem konieczne jej pozyskiwanie, gdy spełniony jest jeden z pozostałych warunków z art. 23 ust. 1 ustawy, zwłaszcza gdy przetwarzanie danych osobowych znajduje podstawę w stosownych przepisach prawa. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że w sytuacjach, w których dopuszczalność przetwarzania danych osobowych ma swoje niewątpliwe, wyraźne oparcie w przepisach prawa, administrator nie powinien zwracać się („dodatkowo”, „na wszelki wypadek”) o udzielenie zgody na przetwarzanie tych samych danych do zainteresowanych podmiotów (podobnie: J. Barta, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Zakamycze 2002, s. 405).

Z tych podanych powyżej powodów, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz w związku z art. 91 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stwierdziło **nieważność** uchwały Nr XXI/210/2016 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej